

Dokument zasedanja

B9-0542/2022

22.11.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o stanju človekovih pravic ob svetovnem nogometnem prvenstvu v Katarju
(2022/2948(RSP))

**Pedro Marques, Nacho Sánchez Amor, Tonino Picula, Marc Tarabella,
Andrea Cozzolino, Isabel Santos**
v imenu skupine S&D

Resolucija Evropskega parlamenta o stanju človekovih pravic ob svetovnem nogometnem prvenstvu v Katarju (2022/2948(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropskemu parlamentu in Svetu o strateškem partnerstvu z Zalivom z dne 18. maja 2022,
 - ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o varstvu pravic delavcev migrantov in njihovih družinskih članov z dne 18. decembra 1990,
 - ob upoštevanju večkratnih izjav in pomislekov strokovnjakov OZN za človekove pravice, zlasti nedavne izjave odbora OZN za človekove pravice z dne 25. aprila 2022,
 - ob upoštevanju obvestila o izbiri Katarja kot gostitelja svetovnega prvenstva v nogometu leta 2022, ki ga je 2. decembra 2010 objavila Mednarodna zveza nogometnih združenj (Fifa),
 - ob upoštevanju zakonov št. 17, 18 in 19 o prostem gibanju in minimalni plači za delavce migrante, ki jih je katarska vlada sprejela leta 2020,
 - ob upoštevanju poročila o napredku glede programa tehničnega sodelovanja med vlado Katarja in Mednarodno organizacijo dela z dne 31. oktobra 2022,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju svojih preteklih resolucij o Katarju,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je Fifa leta 2010 Katarju podelila svetovno prvenstvo v nogometu, ni pa spoštovala potrebne skrbnosti niti določila pogojev za zaščito delavcev migrantov;
- B. ker je infrastrukturo v Katarju za svetovno prvenstvo leta 2022 zgradilo in pripravilo več milijonov slabo plačanih delavcev migrantov iz Azije in Afrike – postavili so osem stadionov, razširili letališče, zgradili novo podzemno železnico ter več hotelov in veliko novih cest;
- C. ker so podjetja za zaposlovanje tem delavcem za zaposlitev v Katarju nezakonito zaračunavala pristojbine in s tem številne pahnili v dolgove, mnogim od teh delavcev so ukradli plačo in so morali delati v neznosnih razmerah in v hudi vročini, tako da so tvegali bolezn, poškodbe in celo smrt;
- D. ker je po podatkih Mednarodne organizacije dela več evropskih podjetij, med njimi Carrefour, Banyan Tree, Fairmont Movenpick Pullman, Acciona, Qantum, Keolis,

RATP in Technip, fizično prisotnih v Katarju in so zavrnila sodelovanje v skupnih odborih, ustanovljenih za povezovanje predstavnikov vodstva in delavcev, da bi pretehtali, preprečevali in reševali spore na delovnem mestu; ker poleg tega nizozemska družba Core Laboratories nekaterim zaposlenim domnevno ne izplačuje plač;

- E. ker bi moral odškodninski sklad katarskih delavcev preiskati in zajeti vse smrti, povezane z delom, vključno s tistimi, ki so bile označene kot „posledica naravnih vzrokov“ ali „srčnega zastoja“ in ugotovi ti, ali so bile vendarle povezane z delovnimi razmerami; ker Mednarodna organizacija dela poroča, da se je stopnja umrljivosti zaradi uvedbe novih reform drastično zmanjšala;
- F. ker se je štelo, da je na tisoče slabo plačanih delavcev umrlo zaradi naravnih vzrokov ali srčnega zastoja, brez smiselne preiskave, ali je bila njihova smrt dejansko povezana z delovnimi razmerami, zaradi česar njihove družine niso prejele odškodnine;
- G. ker letna in štiriletna poročila Mednarodne organizacije dela o napredku priznavajo znatna prizadevanja Katarja na področju upravljanja delovnih migracij, izvrševanja delovnega prava in dostopa do pravnega varstva ter okrepljenega glasu delavcev in socialnega dialoga;
- H. ker so delavci v Katarju poprej potrebovali dovoljenje svojega delodajalca, če so želeli zamenjati službo ali zapustiti državo; ker je bila ta zahteva najbolj problematičen značilnost sponzorskega sistema *kafala* in so bili delavci zato pretirano odvisni od svojega delodajalca, kar je omogočalo izkoriščanje in prisilno delo; ker je zaradi teh sprememb delovnega prava ministrstvo za delo v dveh letih od uvedbe teh reform odobrilo okoli 350.000 prošenj delavcev migrantov za spremembo delovnega mesta; ker mnogi delavci vseeno še vedno doživljajo ovire pri odhodu z enega delovnega mesta in selitvi na novo, na primer povračilne ukrepe svojega delodajalca;
- I. ker je Katar marca 2021 postal prva država v Zalivu, ki je sprejela nediskriminatorno minimalno plačo, veljavno za vse delavce vseh narodnosti v vseh sektorjih, vključno z delom v gospodinjstvu; ker se po podatkih Mednarodne organizacije dela od uvedbe nove zakonodaje kar 13 % delovne sile, tj. 280.000 ljudem plača zvišala do novega minimalnega praga;
- J. ker nova zakonodaja delavcem v Katarju zagotavlja večjo zaščito pred vročinskim stresom, saj med 1. junijem in 15. septembrom prepoveduje delo na prostem med 10. in 15. uro, kar je daleč največ prepovedanega delovnega časa v vsem Zalivu;
- K. ker so po podatkih Mednarodne organizacije dela kampanje delovne inšpekcije poleti 2021 in 2022 privedle do zaustavitve dela na 338 oziroma 463 gradbiščih zaradi nespoštovanja zakonodaje o prepovedanem delovnem času;
- L. ker je Katar sprejel ukrepe za lažji dostop delavcev do pravnega varstva, in sicer je bila vzpostavljena nova spletna platforma za vlaganje pritožb delavcev ter so bila ustanovljena nova delovna sodišča za reševanje sporov;
- M. ker je splošno stanje človekovih pravic v Katarju še vedno zaskrbljujoče, saj so ženske in osebe LGBTQI+ še vedno diskriminirane; ker 285. člen katarskega kazenskega zakonika zunajzakonske spolne odnose, tudi med istospolnimi partnerji, kaznuje z

zaporno kaznijo do sedmih let; ker naj bi samovoljne aretacije oseb LGBTQI+ temeljile na zakonu št. 17 iz leta 2002 o varstvu skupnosti, ki omogoča do šest mesecev pripora brez obtožnice ali sojenja, če „obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da je obtoženec morda storil kaznivo dejanje“, kar zajema tudi „kršenje javne morale“;

- N. ker lahko EU v tem času negotovosti in velikih izzivov za mednarodni red, ki temelji na pravilih, tako v Evropi kot v Zalivu, ko ves svet občuti posledice ruske agresije proti Ukrajini in pandemije covid-19 ter ko je nujno potreben zeleni in digitalni prehod, veliko pridobi od intenzivnejšega in bolj strateškega partnerstva s Svetom za sodelovanje v Zalivu in njegovimi državami članicami, torej tudi s Katarjem;
- O. ker ima tesnejše partnerstvo z zalivskimi državami, zlasti s Katarjem, veliko vlogo pri izvajanju evropske strategije REPowerEU2 in pri dopolnjevanju zunanje energetske strategije EU; ker to zajema tako pomembne teme, kot so povečana oskrba z utekočinjenim zemeljskim plinom, ukrepi za stabilizacijo naftnih trgov, sodelovanje na področju vodika, energijska učinkovitost in hitrejše uvajanje energije iz obnovljivih virov;
1. obžaluje hude kršitve pravic delavcev migrantov in človekovih pravic v Katarju, zlasti tiste, ki so povezane z njegovimi pripravami na svetovno nogometno prvenstvo 2022 in njegovo organizacijo, ter tudi siceršnjo problematiko z varstvom človekovih pravic v državi; vseeno priznava, da Mednarodna organizacija dela in Mednarodna konfederacija sindikatov (ITUC) menita, da so reforme, izvedene v Katarju, lahko za zgled vsej zalivski regiji;
 2. obžaluje, da Fifa pri podelitvi svetovnega prvenstva Katarju leta 2010 ni ravnala s potrebno skrbnostjo na področju človekovih pravic in ni določila pogojev za zaščito delavcev migrantov, ki bi bili potrebni za izgradnjo obsežne infrastrukture;
 3. pozdravlja sklad Fife za zapuščino svetovnega prvenstva v Katarju 2022 (FIFA World Cup Qatar 2022™ Legacy Fund) in vozlišče odličnosti na področju dela, s čimer naj bi se v državah v razvoju podpiralo izobraževanje otrok, zlasti deklet in žensk, in izmenjava dobre prakse na področju dela;
 4. poziva katarske oblasti, naj poskrbijo, da bo podporni in zavarovalni sklad kril tudi vse smrti delavcev in zlorabe človekovih pravic delavcev, povezane s pripravo svetovnega prvenstva; poudarja, da je treba povečati pravno odgovornost in se boriti proti nekaznovanju krivcev za kršitve človekovih pravic; poziva Fifo in katarske oblasti, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe, da bodo storilci kršitev res nemudoma odkriti in da bodo za svoja dejanja ustrezno odgovarjali;
 5. poziva zgoraj navedena francoska, španska, norveška in nizozemska podjetja, naj sodelujejo s predstavniki delavcev migrantov v skupnih odborih in spoštujejo enak standard potrebne skrbnosti, kot se zahteva v EU;
 6. poziva Fifo in katarske oblasti, naj zagotovijo celovit sanacijski program za reševanje problema s krajo plač, poškodbami, tisočimi neraziskanimi smrtmi brez izplačane odškodnine in drugih kršitev človekovih pravic delavcev, povezanih s pripravami na svetovno prvenstvo;

7. pozdravlja, da je svetovno zavezništvo nacionalnih institucij za človekove pravice leta 2021 ponovno akreditiralo katarski odbor za človekove pravice; z zaskrbljenostjo pa ugotavlja, da mora kandidiranje, imenovanje in razrešitev njegovih članov odobriti emir, in da ni ustreznih pravnih določb v zvezi s postopkom in merili za njihovo imenovanje in razrešitev;
8. poziva katarske oblasti, naj si še naprej prizadevajo zagotoviti, da bo državni odbor za človekove pravice v celoti spoštoval načela o statusu nacionalnih institucij za spodbujanje in varstvo človekovih pravic ter da bo lahko v celoti, učinkovito in neodvisno izvajal svoj mandat, tudi s spodbujanjem pluralizma in raznolikosti med svojimi člani in osebjem;
9. pozdravlja, da je katarska vlada po podatkih Mednarodne organizacije dela žrtvam kršitev pri plačah izplačala za 320 milijonov USD nadomestila iz sklada za podporo in zavarovanje delavcev; obžaluje pa, da je sklad začel delovati komaj leta 2018, tako da je bilo iz tega izključenih več milijonov delavcev oziroma družin; poziva, naj se sklad razširi na vse žrtve teh zlorab in kršitev od začetka del, povezanih s svetovnim nogometnim prvenstvom 2022;
10. pozdravlja, da so katarske oblasti v posvetovanju z Mednarodno organizacijo dela sprejele reforme o upravljanju delovne migracije, izvrševale delovno pravo in omogočile dostop do pravnega varstva ter okrepile glas delavcev in socialni dialog; ugotavlja, da so te spremembe že pomagale izboljšati delovne in življenjske razmere stotisočim delavcem; obžaluje pa, da mnogi delavci še vedno nimajo koristi od teh reform, saj naletijo na ovire pri dostopanju do teh izboljšav in se bojijo povračilnih ukrepov svojih delodajalcev; je zaskrbljen tudi zaradi obtožb, da so migrantski delavci v gospodinjstvu izpostavljeni zlorabam in izkoriščanju, na primer čezmernemu delovnemu času, odrekanju dni tedenskega počitka ter verbalnim, fizičnim in spolnim zlorabam, ter zaradi informacij, ki kažejo, da je prijavljenih primerov zlorabljanja delavcev migrantov, zlasti delavcev v gospodinjstvu, izredno malo zaradi strahu pred povračilnimi ukrepi delodajalca in tveganja, da bi delavca obtožili, da je delovno mesto zapustil brez dovoljenja, nato pa bi ga pridržali ali izgnali;
11. poziva katarske oblasti, naj nadaljujejo reforme in poskrbijo, da bodo vsi delavci prejeli odškodnino za zlorabe, ki so jih doživeli v zadnjih 12 letih; glede tega ugotavlja, da potekajo razprave o ustanovitvi stalnega urada Mednarodne organizacije dela v Dohi, in trdi, da bo treba na tem področju pokazati viden in oprijemljiv napredek;
12. poziva Katar, naj v sodelovanju z Mednarodno organizacijo dela zagotovi, da bodo lahko vsi delavci in delodajalci imeli koristi od reform sistema *kafala* v zvezi z mobilnostjo delovne sile, ter naj jim omogoči urejen dostop do pravnega varstva in izterjavo plač ter v celoti izvaja zakon o pravicah delavcev v gospodinjstvu; ob tem pozdravlja, da je v Katarju že več kot 420.000 delavcev zamenjalo delovno mesto, uvedba minimalne plače pa je koristila več kot 300.000 delavcem;
13. poziva katarske oblasti, naj zagotovijo, da bo zakonodaja izrecno in absolutno prepovedala mučenje in da bodo predvidene tudi kazni za vsa dejanja mučenja, ki bodo sorazmerne z resnostjo teh kaznivih dejanj; poziva Katar, naj vzpostavi dostopen, neodvisen in učinkovit mehanizem za sprejemanje pritožb in preiskovanje domnevnih

primerov mučenja ali slabega ravnanja ter naj žrtvam omogoči dostop do polne odškodnine;

14. spodbuja Katar, naj še naprej sodeluje z Mednarodno organizacijo dela, delavci in delodajalci ter še naprej podpira usklajevanje katarskih zakonov in praks z mednarodnimi delovnimi standardi; pozdravlja, da katarski minister za delo Ali Bin Samikh Al Mari sodeluje s Pododborom Parlamenta za človekove pravice (DROI) v zvezi s potekajočimi reformami in vrzeli, ki jih je treba še odpraviti; pozdravlja njegovo zavezo, da bo poskrbel za izplačilo vseh delavcev ali njihovih družin, ki niso prejeli zasluženega denarja;
15. poziva Katar, naj odpravi sistemsko diskriminacijo žensk in oseb LGBTQI+; je zgrožen zaradi poročil o zlorabah in kršitvah, ki so jih zoper skupnost LGBTQI+ zagrešile sile katarske preventivne varnostne službe, in njihovo uporabo zakona št. 17 iz leta 2002 o zaščiti skupnosti, ki dovoljuje do šest mesecev pripora brez obtožnice ali sojenja; poziva katarske oblasti, naj končajo aretacije in pregon zaradi sporazumnih spolnih odnosov med odraslimi, vključno z osebami istega spola, ali zaradi spolnega izraza ter naj izpustijo osebe LGBTQI+, ki so v samovoljnem pridržanju; je seznanjen s svetovnim trendom dekriminilizacije sporazumnih istospolnih odnosov; poziva katarske oblasti, naj razveljavijo 285. člen kazenskega zakonika in vse druge zakone, ki se uporabljajo za inkriminacijo sporazumnih istospolnih odnosov, ter uvedejo zakonodajo proti diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete ali izraza;
16. poziva katarske oblasti, naj okrepijo ukrepe za zagotavljanje enakosti spolov, povečajo pa naj tudi prizadevanja za pravičnejšo zastopanost žensk na formalnem trgu dela ter v javnem in političnem prostoru, vključno s svetom šura in izvršnimi organi, zlasti na položajih odločanja, ter naj ženske in moške enakovredno obravnavajo kot vodje gospodinjstev;
17. poziva katarske oblasti, naj spremenijo zakon o državljanstvu in poskrbijo, da bodo imele katarske ženske in moški enako pravico, da svoje državljanstvo prenesejo na svoje otroke in tuje zakonce; spodbuja Katar, naj zagotovi, da se bodo zbirali podatki o nasilju nad ženskami in da se bodo vsi tovrstni primeri, vključno z nasiljem v družini, temeljito preiskali ter da se bo storilec sodilo, in če bodo obsojeni, tudi ustrezno kaznovani; poziva katarske oblasti, naj kriminalizirajo nasilje v družini, vključno s posilstvom v zakonski zvezi, in vzpostavijo učinkovit mehanizem, s katerim bodo spodbujale k prijavljanju nasilja nad ženskami, ter naj si bolj prizadevajo odpraviti družbeno stigmatizacijo žrtev in jim zagotovijo dostop do polne odškodnine in možnosti za zaščito;
18. pozdravlja, da Katar v generalni skupščini OZN dosledno glasuje tako, da obsoja rusko vojno agresijo proti Ukrajini;
19. poudarja, kako pomemben je politični dialog med EU in Katarjem, tudi o regionalni varnosti in stabilnosti v Zalivu, ter sodelovanje v zvezi z razmerami v Afganistanu po tem, ko so septembra 2021 nasilno prevzeli oblast talibani; izreka pohvalo Katarju za njegovo veliko vlogo pri evakuaciji več deset tisoč ljudi iz Afganistana; poudarja, da si EU prizadeva za strateška partnerstva z zalivskimi državami, tudi s Katarjem, in da ima ta država ključno vlogo pri energetskem sodelovanju, zlasti pri izvajanju evropske

strategije REPowerEU2;

20. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, vladi in parlamentu Države Katar, Mednarodni zvezi nogometnih združenj (FIFA), Evropski nogometni zvezi (UEFA), Mednarodni organizaciji dela (ILO) in visokemu komisarju OZN za človekove pravice.